

บทที่ 5

การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในชุมชน จังหวัดเชียงใหม่

การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ให้มีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียน บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้เริ่มจากการศึกษาบริบทชุมชนและบริบทกลุ่มเกษตรกรและศักยภาพของชุมชนทั้งหมด 3 กลุ่มเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ จึงได้เพิ่มศักยภาพของกลุ่มผ่านกิจกรรมทั้ง 3 ประเด็น คือ การพัฒนาศักยภาพด้าน “การตลาดนำการผลิต : มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล” การพัฒนาศักยภาพด้าน “ข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และแนวทางปฏิบัติ” และการพัฒนาศักยภาพด้าน “ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS)”

โดยมีการหาค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยของบุญชม ศรีสะอาด (2532)

ค่าเฉลี่ยระดับ 4.51 – 5.00 มีความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระดับ 3.51 – 4.50 มีความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยระดับ 2.51 – 3.50 มีความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระดับ 1.51 – 2.50 มีความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยระดับ 1.00 – 1.50 มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 การพัฒนาศักยภาพด้าน “การตลาดนำการผลิต : มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล”

“การตลาดนำการผลิต : มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล” มีการจัดทำแบบประเมินก่อนและหลังการพัฒนา ดังนี้

1) แบบประเมินก่อนการพัฒนา (กลุ่มเกษตรกร)

ตารางที่ 5.1 การวิเคราะห์เพศตามจำนวนและร้อยละ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	9	56.25
ชาย	7	43.75
รวม	16	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.1 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์เพศตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า มีเพศหญิงจำนวน 9 คน ร้อยละ 56.25 รองลงมาคือ เพศชายจำนวน 7 คน ร้อยละ 43.75

ตารางที่ 5.2 การวิเคราะห์อายุตามจำนวนและร้อยละ

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30	1	6.25
31-40	2	12.50
41-50	5	31.25
51-60	5	31.25
61-70	3	18.75
รวม	16	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.2 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์อายุตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า ช่วงอายุ 41-50 ปี และช่วงอายุ 51-60 ปี มีจำนวน 5 คนเท่ากัน ร้อยละ 31.25 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 61-

70 ปี จำนวน 3 คน ร้อยละ 18.75 ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 2 คน ร้อยละ 12.50 และช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 1 คน ร้อยละ 6.25

ตารางที่ 5.3 การวิเคราะห์การศึกษาตามจำนวนและร้อยละ

ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	43.75
ปริญญาตรี	7	43.75
ปริญญาโท	2	12.50
รวม	16	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.3 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์การศึกษาตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรีจำนวน 7 คน เท่ากัน ร้อยละ 43.75 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโทจำนวน 2 คน ร้อยละ 12.50

ตารางที่ 5.4 การวิเคราะห์จำนวนสมาชิกในครัวเรือนตามจำนวนและร้อยละ

สมาชิกในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2-3 คน	8	50.00
4-5 คน	6	37.50
6 คนขึ้นไป	2	12.50
รวม	16	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.4 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์จำนวนสมาชิกในครัวเรือนตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 2-3 คน จำนวน 8 คน ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ สมาชิกในครัวเรือน 4-5 คน จำนวน 6 คน ร้อยละ 37.50 และสมาชิกในครัวเรือน 6 คนขึ้นไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 12.50

ตารางที่ 5.5 การวิเคราะห์ชนิดพืชของการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (พืช)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลำไย	6	25.00
ข้าว	3	12.50
เสาวรส	2	8.33
ส้ม	2	8.33
ผัก	2	8.33
อะโวคาโด	1	4.17
กุหลาบ	1	4.17
มะม่วง	1	4.17
ส้มโอ	1	4.17
ทุเรียน	1	4.17
แตงกวา	1	4.17
เห็ด	1	4.17
มะนาว	1	4.17
กล้วย	1	4.17
รวม	24	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.5 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ชนิดพืชของการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า ชนิดพืชของการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบัน ได้แก่ ลำไย จำนวน 6 คน ร้อยละ 25.00 รองลงมาคือ ข้าว จำนวน 3 คน ร้อยละ 12.50 เสาวรส ส้ม และผัก จำนวน 2 คน ร้อยละ 8.33 อะโวคาโด กุหลาบ มะม่วง ส้มโอ ทุเรียน แตงกวา เห็ด มะนาว และกล้วยจำนวน 1 คน ร้อยละ 4.17

ตารางที่ 5.6 การวิเคราะห์ชนิดสัตว์ของการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (สัตว์)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลา	3	60.00
กบ	2	40.00
รวม	5	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.6 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ชนิดสัตว์ของการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า ชนิดสัตว์ของการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบัน ได้แก่ ปลา จำนวน 3 คน ร้อยละ 60.00 รองลงมาคือ กบ จำนวน 2 คน ร้อยละ 40.00

ตารางที่ 5.7 การวิเคราะห์ชนิดการแปรรูปของการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (แปรรูป)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลำไยอบแห้ง	2	15.38
ปลาแดดเดียว	2	15.38
น้ำพริก	1	7.69
เห็ดสวรรค์	1	7.69
ข้าวแต๋น	1	7.69
กล้วยฉาบ	1	7.69
แฮมพูมะกรูด	1	7.69
สับขมิ้นผสมมะขาม	1	7.69
น้ำเสาวรส	1	7.69
ไอศกรีมเสาวรส	1	7.69
แฮมเสาวรส	1	7.69
รวม	13	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.7 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ชนิดการแปรรูปของการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า ชนิดการแปรรูปของการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบัน ได้แก่ ลำไยอบแห้ง และปลาแดดเดียว จำนวน 2 คนเท่ากัน ร้อยละ 15.38 น้ำพริก หี๊ดสวรรค์ ข้าวแต่น กล้วยฉาบ แหมพุมะกรูด สบู่ขมิ้นผสมมะขาม น้ำเสาวรส ไอศกรีมเสาวรส และแยมเสาวรส จำนวน 1 คนเท่ากัน ร้อยละ 7.69

ตารางที่ 5.8 การวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านพืชที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (พืช)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลำไย	5	29.41
เสาวรส	2	11.77
ข้าว	2	11.77
อะโวคาโด	1	5.88
กุหลาบ	1	5.88
มะม่วง	1	5.88
ส้มโอ	1	5.88
แตงกวา	1	5.88
กล้วย	1	5.88
มะนาว	1	5.88
ส้ม	1	5.88
รวม	17	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.8 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านพืชที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า สินค้าเกษตรด้านพืชที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่น่าสนใจ ได้แก่ ลำไย จำนวน 5 คน ร้อยละ 29.41 รองลงมาคือ เสาวรส และข้าว จำนวน 2 คนเท่ากัน ร้อยละ 11.77 อะโวคาโด กุหลาบ มะม่วง ส้มโอ แตงกวา กล้วย มะนาว และส้ม จำนวน 1 คนเท่ากัน ร้อยละ 5.88

ตารางที่ 5.9 การวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านสัตว์ที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (สัตว์)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลา	2	50.00
กบ	2	50.00
รวม	4	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.9 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านสัตว์ที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า สินค้าเกษตรด้านสัตว์ที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่น่าสนใจ ได้แก่ ปลา และ กบ จำนวน 2 คนเท่ากัน ร้อยละ 50.00

ตารางที่ 5.10 การวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านการแปรรูปที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (แปรรูป)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลำไยอบแห้ง	2	25.00
ข้าวแต๋น	1	12.50
เห็ด	1	12.50
แฮมพุ่มะกรูด	1	12.50
สับหมูมันมะขาม	1	12.50
น้ำเสาวรศ	1	12.50
ปลาแดดเดียว	1	12.50
รวม	8	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.10 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านการแปรรูปที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า สินค้าเกษตรด้านการแปรรูปที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่น่าสนใจ ได้แก่ ลำไยอบแห้ง จำนวน 2 คน ร้อยละ 25.00 ข้าวแต๋น เห็ด แฮมพุ่มะกรูด สับหมูมันมะขาม น้ำเสาวรศ และปลาแดดเดียว จำนวน 1 คนเท่ากัน ร้อยละ 12.50

ตารางที่ 5.11 การวิเคราะห์ความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	15	93.75
ไม่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	1	6.25
รวม	16	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.11 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 16 คน พบว่า ผู้ที่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลจำนวน 15 คน ร้อยละ 93.75 และผู้ที่ไม่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล จำนวน 1 คน ร้อยละ 6.25

ตารางที่ 5.12 การวิเคราะห์เหตุผลของความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

เหตุผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล		
1) มีความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรม แต่ขาดใบรับรองมาตรฐาน	5	55.56
2) ทำผลผลิตให้ได้คุณภาพ	2	22.22
3) ทิศทางการตลาดมีแนวโน้มต้องการเกษตรอินทรีย์	1	11.11
ไม่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล		
1) บริเวณโดยรอบพื้นที่ทำการเกษตรไม่เอื้ออำนวย	1	11.11
รวม	9	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.12 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ของความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า เหตุผลที่สามารถ

ปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลได้ คือ มีความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรม แต่ขาดใบรับรองมาตรฐาน จำนวน 5 คน ร้อยละ 55.56 รองลงมาคือ ทำผลผลิตให้ได้คุณภาพ จำนวน 2 คน ร้อยละ 22.22 และทิศทางการตลาดมีแนวโน้มต้องการเกษตรอินทรีย์ จำนวน 1 คน ร้อยละ 11.11 ส่วนเหตุผลที่ไม่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลได้ คือ บริเวณโดยรอบพื้นที่ทำการเกษตรไม่เอื้ออำนวย จำนวน 1 คน ร้อยละ 11.11

ตารางที่ 5.13 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติตามระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของพื้นที่การเกษตร

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ผลการประเมิน
1) การบรรจุหีบห่อผลิตผลพืช ไม่ปะปนกับผลิตผลพืชทั่วไป และภาชนะบรรจุหีบห่อสะอาด ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน	6.81	3.17	ปานกลาง
2) การรักษาหรือเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและกิจกรรมทางชีวภาพมีการใช้วัสดุปรับปรุงดิน ปุ๋ยหรือวัสดุจากพืชและสัตว์ที่ปลอดภัย	6.69	3.75	มาก
3) การบันทึกหลักฐานหรือเอกสารที่สามารถตรวจได้ตลอดห่วงโซ่การผลิตและมีการจัดเก็บบันทึกเอกสารการผลิต ไว้ตรวจสอบอย่างน้อย 1 รอบการรับรอง	6.56	2.97	ปานกลาง
4) มาตรการและการปฏิบัติป้องกันการปนเปื้อนชัดเจนทั้งทางดิน น้ำ อากาศ และเครื่องมือทางการเกษตร	6.44	2.88	ปานกลาง
5) วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ตลอดจนสถานที่ปฏิบัติงานหลังการเก็บเกี่ยวถูกสุขลักษณะ ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนและพาหะนำโรค	6.44	2.76	ปานกลาง

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.13 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติตามระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของพื้นที่การเกษตร (ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ผลการประเมิน
6) การจัดทำแผนการผลิตและจัดบันทึกการปฏิบัติงานภายในฟาร์ม มีข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการผลิต ทุกรอบการผลิตอย่างต่อเนื่อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน	6.44	3.14	ปานกลาง
7) มาตรการและการป้องกันการจัดศัตรูพืชที่ติดมากับเมล็ดพันธุ์ การจัดการโรคพืช การกำจัดแมลง และวัชพืชที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย	5.94	2.84	ปานกลาง
8) การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ในการเพาะปลูกเหมาะสม ไม่มีการตัดแปรพันธุกรรม หรือผ่านการฉายรังสี	5.50	3.74	มาก
9) การเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารเคมี โลหะหนัก แหล่งมลพิษ ทั้งทางดิน น้ำ และอากาศ ในพื้นที่ในการเพาะปลูก	5.00	3.08	ปานกลาง
10) การรับรองสินค้า เครื่องหมายรับรอง และการแสดงฉลาก ได้มาตรฐานถูกต้องชัดเจน	4.75	3.70	มาก
รวม	6.06	3.21	ปานกลาง

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.13 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติตามระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของพื้นที่การเกษตร จะเห็นว่า การบรรจุหีบห่อผลิตผลพืช ไม่ปะปนกับผลิตผลพืชทั่วไป และภาชนะบรรจุหีบห่อสะอาด ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนเฉลี่ย 6.81 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.17 รองลงมาคือ การรักษาหรือเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและกิจกรรมทางชีวภาพมีการใช้วัสดุปรับปรุงดิน ปุ๋ย หรือวัสดุจากพืช และสัตว์ที่ปลอดภัยเฉลี่ย 6.69 (S.D. = 3.75) การบันทึกหลักฐานหรือเอกสารที่สามารถตรวจได้ตลอดห่วงโซ่การผลิตและมีการจัดเก็บบันทึก เอกสารการผลิต ไว้ตรวจสอบอย่างน้อย 1 รอบการ

รับรองเฉลี่ย 6.56 (S.D. = 2.97) มาตรการและการปฏิบัติป้องกันการปนเปื้อนชัดเจนทั้งทางดิน น้ำ อากาศ และเครื่องมือทางการเกษตร วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ตลอดจนสถานที่ปฏิบัติงานหลัง การเก็บเกี่ยวถูกสุขลักษณะ ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนและพาหะนำโรค และการจัดทำแผนการผลิต และจัดบันทึกการปฏิบัติงานภายในฟาร์ม มีข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการผลิต ทุกรอบการผลิตอย่างต่อเนื่อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับคือ 6.44 (S.D. = 2.88 2.76 3.14) มาตรการและการ ป้องกันการกำจัดศัตรูพืชที่ติดมากับเมล็ดพันธุ์ การจัดการ โรคพืช การกำจัดแมลง และวัชพืชที่ได้ มาตรฐานและปลอดภัยเฉลี่ย 5.94 (S.D. = 2.84) การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ในการเพาะปลูก เหมาะสม ไม่มีการคัดแปรพันธุ์กรรม หรือผ่านการฉายรังสีเฉลี่ย 5.50 (S.D. = 3.74) การเสี่ยงต่อ การปนเปื้อนสารเคมี โลหะหนัก แหล่งมลพิษ ทั้งทางดิน น้ำ และอากาศ ในพื้นที่ในการเพาะปลูก เฉลี่ย 5.00 (S.D. = 3.08) และการรับรองสินค้า เครื่องหมายรับรอง และการแสดงฉลากได้มาตรฐาน ถูกต้องชัดเจนเฉลี่ย 4.75 (S.D. = 3.70) โดยมีระดับความความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง

ตารางที่ 5.14 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตร อินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1) การใช้สารเคมีในการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็ง	16	100.00
2) การสร้างมูลค่าสินค้าอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ คือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และส่งเสริมการรับรองมาตรฐานสินค้าที่เป็นที่ยอมรับ	16	100.00
3) เกษตรกรควรให้ความสำคัญกับคุณภาพผลผลิตเกษตร ในตลาด เกษตรกรทั้งด้านความปลอดภัย ความเหมาะสมต่อราคา และควรให้ ความรู้แก่ผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ	16	100.00
4) เกษตรกรสามารถทำการตลาดด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการผลิต แบบมีระบบประกันความปลอดภัย มีการรับรองมาตรฐานและ สามารถตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งผลิตได้	16	100.00
5) การตลาดนำการผลิต คือมีการวิเคราะห์ความต้องการผลผลิต ในแต่ละ ช่วงเวลาความต้องการสินค้าของตลาดแต่ละประเภทเพื่อสามารถ สร้างตลาดและกำหนดลูกค้าได้	16	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.14 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
6) ก่อนที่จะเป็นเกษตรอินทรีย์ได้นั้น จะต้องเริ่มจากการศึกษาหาความรู้จากมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่ถูกกำหนดขึ้น ควรเริ่มต้นด้วยความสนใจ และศรัทธาหลักทฤษฎีเพื่อการปฏิบัติ โดยศึกษาหาความรู้จากธรรมชาติ เมื่อเริ่มปฏิบัติตามแล้วถือเป็นเกษตรอินทรีย์ในระยะปรับเปลี่ยน	16	100.00
7) สารเคมีที่ตกค้างในผักและผลไม้ไม่สามารถล้างออกด้วยน้ำ 50 - 100%	15	93.75
8) การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์และแปรรูปผลผลิตการเกษตร ต้องทำทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ สามารถตรวจสอบได้ทั้งระบบเอกสารและความซื่อสัตย์	15	93.75
9) การบันทึกการผลิตทุกขั้นตอนเป็นส่วนหนึ่งของการทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	15	93.75
10) เมื่อสินค้าเกษตรผ่านกระบวนการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ แล้วตลาดยอมรับทั่วโลกจะเป็นแนวทางการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรไปสู่อาเซียนและทั่วโลก	15	93.75
11) ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ ทำให้เกษตรกรมั่นใจได้ว่าผลิตภัณฑ์ของตนนั้นสามารถส่งออกได้	15	93.75
12) เกษตรอินทรีย์คือ การทำเกษตรที่ไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์แต่ใช้ซากพืช ซากสัตว์และของเหลือจากสวน และจุลินทรีย์เป็นผู้ย่อย	15	93.75
13) ราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสากล จะมีราคาสูงกว่าปกติ 20 - 30%	15	93.75
14) ผลผลิตที่มีรูปร่างดีสมส่วน มีสีสวยเป็นปกติ มีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ มีโครงสร้างของเนื้อนุ่ม กรอบแน่น มีรสชาติดี ไม่มีสารตกค้าง เก็บรักษาได้ ทนทาน ให้สารอาหารและพลังงานดี เหล่านี้คือคุณสมบัติของผลผลิตพืชอินทรีย์	14	87.50

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.14 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
15) ผลผลิตที่ผลิตภายใต้ระบบเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรปลอดภัย ไม่สามารถใช้ตรามาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้	14	87.50
16) กรรมการเข้าตรวจแปลงของสมาชิกในกลุ่ม พบว่ามีการเผาตอซัง ข้าว คณะกรรมการจึงให้แปลงดังกล่าวไม่ผ่านเกณฑ์	13	81.25
17) การรับรองเกษตรอินทรีย์จะครอบคลุมฟาร์มทั้งหมด รวมทั้ง กิจกรรมการแปรรูปและการจัดการผลผลิตของกลุ่ม	12	75.00
18) การรับรองมาตรฐานโดยหน่วยงานของรัฐเชื่อถือได้ 100%	6	37.50
19) ผลผลิตทางการเกษตรที่ผ่านการประเมินในระบบ GAP ถือว่าเป็น สินค้าเกษตรที่สะอาด ปลอดภัย และปลอดภัยสารเคมี	5	31.25
20) พืชล้มลุกมีระยะปรับเปลี่ยนขั้นต่ำ 6 เดือน (มาตรฐานไทย) หรือ 12 เดือน (มาตรฐานสากล) ต้องเก็บเกี่ยวหลังจากพ้นระยะปรับเปลี่ยน จึงถือว่าเป็นพืชอินทรีย์	2	12.50

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.14 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า การใช้สารเคมีในการเกษตรอย่างต่อเนื่องทำให้เกษตรกรเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็ง การสร้างมูลค่าสินค้าอินทรีย์และผลิตภัณฑ์คือการพัฒนาผลิตภัณฑ์และส่งเสริมการรับรองมาตรฐานสินค้าที่เป็นที่ยอมรับเกษตรกรควรให้ความสำคัญกับคุณภาพผลผลิตเกษตรในตลาดเกษตรกรทั้งด้านความปลอดภัย ความเหมาะสมต่อราคา และควรให้ความรู้แก่ผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ เกษตรกรสามารถทำการตลาดด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการผลิตแบบมีระบบประกันความปลอดภัย มีการรับรองมาตรฐานและสามารถตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งผลิตได้ การตลาดนำการผลิตคือมีการวิเคราะห์ความต้องการผลผลิต ในแต่ละช่วงเวลาความต้องการสินค้าของตลาดแต่ละประเภท เพื่อสามารถสร้างตลาดและกำหนดลูกค้าได้ และก่อนที่จะเป็นเกษตรอินทรีย์ได้นั้น จะต้องเริ่มจากการศึกษาหาความรู้จากมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่ถูกกำหนดขึ้นควรเริ่มต้นด้วยความสนใจ และศรัทธาหลักทฤษฎีเพื่อการปฏิบัติ โดยศึกษาหาความรู้จากธรรมชาติ เมื่อเริ่มปฏิบัติตามแล้วถือเป็นเกษตรอินทรีย์ในระยะปรับเปลี่ยน ตอบถูกจำนวน 16 คน ร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ สารเคมีที่ตกค้าง

ในผักและผลไม้ไม่สามารถล้างออกด้วยน้ำ 50 - 100% การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์และแปรรูปผลผลิตการเกษตร ต้องทำทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ สามารถตรวจสอบได้ทั้งระบบเอกสารและความซื่อสัตย์ การบันทึกการผลิตทุกขั้นตอนเป็นส่วนหนึ่งของการทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล เมื่อสินค้าเกษตรผ่านกระบวนการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ แล้วตลาดยอมรับทั่วโลกจะเป็นแนวทางการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรไปสู่อาเซียนและทั่วโลก ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ ทำให้เกษตรกรมั่นใจได้ว่าผลิตภัณฑ์ของตนนั้นสามารถส่งออกได้ เกษตรอินทรีย์คือ การทำเกษตรที่ไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์แต่ใช้ซากพืช ซากสัตว์ และของเหลือจากสวน และจุลินทรีย์เป็นปุ๋ยย่อย และราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสากล จะมีราคาสูงกว่าปกติ 20 - 30% ตอบถูกจำนวน 15 คน ร้อยละ 93.75 ผลผลิตที่มีรูปร่างดีมีส่วน มีสีสวยเป็นปกติ มีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ มีโครงสร้างของเนื้อนุ่มกรอบแน่น มีรสชาติดี ไม่มีสารตกค้าง เก็บรักษาได้ ทนทาน ให้สารอาหารและพลังชีวิต เหล่านี้คือคุณสมบัติของผลผลิตพืชอินทรีย์ และผลผลิตที่ผลิตภายใต้ระบบเกษตรออร์แกนิกหรือเกษตรปลอดภัย ไม่สามารถใช้ตรามาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้ ตอบถูกจำนวน 14 คน ร้อยละ 87.50 กรรมการเข้าตรวจแปลงของสมาชิกในกลุ่มพบว่ามีการเผาตอซังข้าว คณะกรรมการจึงให้แปลงดังกล่าวไม่ผ่านเกณฑ์ ตอบถูกจำนวน 13 คน ร้อยละ 81.25 การรับรองเกษตรอินทรีย์จะครอบคลุมฟาร์มทั้งหมด รวมทั้งกิจกรรมการแปรรูปและการจัดการผลผลิตของกลุ่ม ตอบถูกจำนวน 12 คน ร้อยละ 75.00 การรับรองมาตรฐานโดยหน่วยงานของรัฐเชื่อถือได้ 100% ตอบถูกจำนวน 6 คน ร้อยละ 37.50 ผลผลิตทางการเกษตรที่ผ่านการประเมินในระบบ GAP ถือว่าเป็นสินค้าเกษตรที่สะอาด ปลอดภัย และปลอดภัยเคมี ตอบถูกจำนวน 5 คน ร้อยละ 31.25 พืชล้มลุกมีระยะปรับเปลี่ยนขั้นต่ำ 6 เดือน (มาตรฐานไทย) หรือ 12 เดือน (มาตรฐานสากล) ต้องเก็บเกี่ยวหลังจากพ้นระยะปรับเปลี่ยน จึงถือว่าเป็นพืชอินทรีย์ ตอบถูกจำนวน 2 คน ร้อยละ 12.50

2) แบบประเมินหลังการพัฒนา (กลุ่มเกษตรกร)

ตารางที่ 5.15 การวิเคราะห์สามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
สากลตามจำนวนและร้อยละ

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	15	93.75
ไม่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	1	6.25
รวม	16	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.18 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์สามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 86 คน พบว่า ผู้ที่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลมีจำนวน 15 คน ร้อยละ 93.75 และผู้ที่ไม่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลจำนวน 1 คน ร้อยละ 6.25

ตารางที่ 5.16 การวิเคราะห์เหตุผลที่สามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

เหตุผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล		
1) มีความรู้ความเข้าใจในการทำมาตรฐานจากการฝึกอบรม และปฏิบัติตาม	7	53.85
2) ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญในเรื่องของสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค	5	38.46

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.16 การวิเคราะห์เหตุผลที่สามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

เหตุผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล		
1) พื้นที่ทำการเกษตรเป็นพื้นที่ปลายน้ำ เนื่องจากใช้แหล่งน้ำจากลำธาร ซึ่งต้นน้ำและแปลงที่ล้อมรอบมีการใช้สารเคมี เช่น สารเคมีกำจัดวัชพืช เป็นต้น	1	7.69
รวม	13	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.16 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์เหตุผลที่สามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า เหตุผลที่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลได้ คือ มีความรู้ความเข้าใจในการทำมาตรฐานจากการฝึกอบรม และปฏิบัติตาม จำนวน 7 คน ร้อยละ 53.85 รองลงมาคือตระหนักและเห็นถึงความสำคัญในเรื่องของสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค จำนวน 5 คน ร้อยละ 38.46 ส่วนเหตุผลที่ไม่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลได้ คือ พื้นที่ทำการเกษตรเป็นพื้นที่ปลายน้ำ เนื่องจากใช้แหล่งน้ำจากลำธารซึ่งต้นน้ำและแปลงที่ล้อมรอบมีการใช้สารเคมี เช่น สารเคมีกำจัดวัชพืช เป็นต้น จำนวน 1 คน ร้อยละ 7.69

ตารางที่ 5.17 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1) การใช้สารเคมีในการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็ง	16	100.00
2) สารเคมีที่ตกค้างในผักและผลไม้สามารถล้างออกด้วยน้ำ 50 - 100%	16	100.00
3) การบันทึกการผลิตทุกขั้นตอนเป็นส่วนหนึ่งของการทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	16	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.17 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
4) เมื่อสินค้าเกษตรผ่านกระบวนการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ แล้วตลาดยอมรับทั่วโลกจะเป็นแนวทางการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรไปสู่อาเซียนและทั่วโลก	16	100.00
5) การสร้างมูลค่าสินค้าอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ คือการพัฒนาผลิตภัณฑ์และส่งเสริมการรับรองมาตรฐานสินค้าที่เป็นที่ยอมรับ	16	100.00
6) เกษตรกรควรให้ความสำคัญกับคุณภาพผลผลิตเกษตร ในตลาดเกษตรกรทั้งด้านความปลอดภัย ความเหมาะสมต่อราคา และควรให้ความรู้แก่ผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ	16	100.00
7) เกษตรกรสามารถทำการตลาดด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการผลิตแบบมีระบบประกันความปลอดภัย มีการรับรองมาตรฐานและสามารถตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งผลิตได้	16	100.00
8) การตลาดนำการผลิต คือมีการวิเคราะห์ความต้องการผลผลิต ในแต่ละช่วงเวลาความต้องการสินค้าของตลาดแต่ละประเภทเพื่อสามารถสร้างตลาดและกำหนดลูกค้าได้	16	100.00
9) ก่อนที่จะเป็นเกษตรกรอินทรีย์ได้นั้น จะต้องเริ่มจากการศึกษาหาความรู้จากมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่ถูกกำหนดขึ้นควรเริ่มต้นด้วยความสนใจ และศรัทธาหลักทฤษฎีเพื่อการปฏิบัติ โดยศึกษาหาความรู้จากธรรมชาติเมื่อเริ่มปฏิบัติตามแล้วถือเป็นเกษตรกรอินทรีย์ในระยะปรับเปลี่ยน	16	100.00
10) กรรมการเข้าตรวจแปลงของสมาชิกในกลุ่ม พบว่ามีการเผาต่อชั่งข้าว คณะกรรมการจึงให้แปลงดังกล่าวไม่ผ่านเกณฑ์	16	100.00
11) ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ ทำให้เกษตรกรมั่นใจได้ว่าผลิตภัณฑ์ของตนนั้นสามารถส่งออกได้	16	100.00
12) การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์และแปรรูปผลผลิตการเกษตรต้องทำทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ สามารถตรวจสอบได้ทั้งระบบเอกสารและความซื่อสัตย์	15	93.75

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.17 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
13) ผลผลิตที่มีรูปร่างดีสมส่วน มีสีสวยเป็นปกติ มีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ มีโครงสร้างของเนื้อนุ่ม กรอบแน่น มีรสชาติดี ไม่มีสารตกค้าง เก็บรักษาได้ ทนทาน ให้สารอาหารและพลังชีวิต เหล่านี้คือคุณสมบัติของผลผลิตพืชอินทรีย์	15	93.75
14) เกษตรอินทรีย์คือ การทำเกษตรที่ไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์แต่ใช้ซากพืชซากสัตว์และของเหลือจากสวน และจุลินทรีย์เป็นปุ๋ยย่อย	15	93.75
15) การรับรองเกษตรอินทรีย์จะครอบคลุมฟาร์มทั้งหมด รวมทั้งกิจกรรมการแปรรูปและการจัดการผลผลิตของกลุ่ม	14	87.50
16) ราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับรองมาตรฐานสากล จะมีราคาสูงกว่าปกติ 20 - 30%	13	81.25
17) ผลผลิตที่ผลิตภายใต้ระบบเกษตรออร์แกนิกหรือเกษตรปลอดภัยไม่สามารถใช้ตรามาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้	12	75.00
18) ผลผลิตทางการเกษตรที่ผ่านการประเมินในระบบ GAP ถือว่าเป็นสินค้าเกษตรที่สะอาด ปลอดภัย และปลอดสารเคมี	7	43.75
19) การรับรองมาตรฐานโดยหน่วยงานของรัฐเชื่อถือได้ 100%	6	37.50
20) พืชล้มลุกมีระยะปรับเปลี่ยนขั้นต่ำ 6 เดือน (มาตรฐานไทย) หรือ 12 เดือน (มาตรฐานสากล) ต้องเก็บเกี่ยวหลังจากพ้นระยะปรับเปลี่ยนจึงถือว่าเป็นพืชอินทรีย์	6	37.50

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.17 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า การใช้สารเคมีในการเกษตรอย่างต่อเนื่องทำให้เกษตรกรเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็ง สารเคมีที่ตกค้างในผักและผลไม้สามารถล้างออกด้วยน้ำ 50 - 100% การบันทึกการผลิตทุกขั้นตอนเป็นส่วนหนึ่งของการทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล เมื่อสินค้าเกษตรผ่านกระบวนการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ แล้วตลาดยอมรับทั่วโลกจะเป็นแนวทางการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรไปสู่อาเซียนและ

ทั่วโลก การสร้างมูลค่าสินค้าอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ คือการพัฒนาผลิตภัณฑ์และส่งเสริมการรับรองมาตรฐานสินค้าที่เป็นที่ยอมรับ เกษตรกรควรให้ความสำคัญกับคุณภาพผลผลิตเกษตรใน ตลาดเกษตรกรทั้งด้านความปลอดภัย ความเหมาะสมต่อราคา และควรให้ความรู้แก่ผู้บริโภคอย่าง สม่าเสมอ เกษตรกรสามารถทำการตลาดด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการผลิตแบบมีระบบประกัน ความปลอดภัย มีการรับรองมาตรฐานและสามารถตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งผลิตได้ การตลาด นำการผลิต คือมีการวิเคราะห์ความต้องการผลผลิต ในแต่ละช่วงเวลาความต้องการสินค้าของ ตลาดแต่ละประเภทเพื่อสามารถสร้างตลาดและกำหนดลูกค้าได้ ก่อนที่จะเป็นเกษตรกรอินทรีย์ได้นั้น จะต้องเริ่มจากการศึกษาหาความรู้จากมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่ถูกกำหนดขึ้นควรเริ่มต้นด้วย ความสนใจ และศรัทธาหลักทฤษฎี เพื่อการปฏิบัติ โดยศึกษาหาความรู้จากธรรมชาติ เมื่อเริ่ม ปฏิบัติตามแล้วถือเป็นเกษตรอินทรีย์ในระยะปรับเปลี่ยน กรรมการเข้าตรวจแปลงของสมาชิกใน กลุ่มพบว่าการเผาตอซังข้าว คณะกรรมการจึงให้แปลงดังกล่าวไม่ผ่านเกณฑ์ และผลิตภัณฑ์ที่ ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ ทำให้เกษตรกรมั่นใจได้ว่าผลิตภัณฑ์ของตนนั้น สามารถส่งออกได้ ตอบถูกจำนวน 16 คน ร้อยละ 100.00 การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์และแปรรูป ผลผลิตการเกษตรต้องทำทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ สามารถตรวจสอบได้ทั้งระบบ เอกสารและความซื่อสัตย์ ผลผลิตที่มีรูปร่างดีมีส่วน มีสีสวยเป็นปกติ มีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ มีโครงสร้างของเนื้อนุ่ม กรอบแน่น มีรสชาติดี ไม่มีสารตกค้าง เก็บรักษาได้ ทนทาน ให้ สารอาหารและพลังชีวิต เหล่านี้คือคุณสมบัติของผลผลิตพืชอินทรีย์ และเกษตรอินทรีย์คือ การทำ เกษตรที่ไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์แต่ใช้ซากพืช ซากสัตว์และของเหลือจากสวน และจุลินทรีย์เป็นผู้ ย่อย ตอบถูกจำนวน 15 คน ร้อยละ 93.75 การรับรองเกษตรอินทรีย์จะครอบคลุมฟาร์มทั้งหมด รวมทั้งกิจกรรมการแปรรูปและการจัดการผลผลิตของกลุ่ม ตอบถูกจำนวน 14 คน ร้อยละ 87.50 ราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสากลจะมีราคาสูงกว่าปกติ 20 - 30% ตอบถูก จำนวน 13 คน ร้อยละ 87.50 ผลผลิตที่ผลิตภายใต้ระบบเกษตรนามัยหรือเกษตรปลอดภัย ไม่ สามารถใช้ตรามาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้ ตอบถูกจำนวน 12 คน ร้อยละ 75.00 ผลผลิตทาง การเกษตรที่ผ่านการประเมินในระบบ GAP ถือว่าเป็นสินค้าเกษตรที่สะอาด ปลอดภัย และปลอด สารเคมี ตอบถูกจำนวน 7 คน ร้อยละ 43.75 การรับรองมาตรฐานโดยหน่วยงานของรัฐเชื่อถือได้ 100% และพืชล้มลุกมีระยะปรับเปลี่ยนขั้นต่ำ 6 เดือน (มาตรฐานไทย) หรือ 12 เดือน (มาตรฐานสากล) ต้องเก็บเกี่ยวหลังจากพ้นระยะปรับเปลี่ยน จึงถือว่าเป็นพืชอินทรีย์ ตอบถูก จำนวน 6 คน ร้อยละ 37.50

5.2 การพัฒนาศักยภาพด้าน “ข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และแนวทางปฏิบัติ”

“ข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และแนวทางปฏิบัติ” มีการจัดทำแบบประเมินก่อนและหลังการพัฒนา ดังนี้

1) แบบประเมินก่อนการพัฒนา (กลุ่มเกษตรกร)

ตารางที่ 5.18 การวิเคราะห์เพศตามจำนวนและร้อยละ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	10	58.82
ชาย	7	41.18
รวม	17	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.18 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์เพศตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า มีเพศหญิงจำนวน 10 คน ร้อยละ 58.82 รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 7 คน ร้อยละ 41.18

ตารางที่ 5.19 การวิเคราะห์ช่วงอายุตามจำนวนและร้อยละ

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30	1	5.88
31-40	2	11.76
41-50	6	35.29
51-60	5	29.41
61-70	3	17.65
รวม	17	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.19 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ช่วงอายุตามจำนวนและร้อยละจะเห็นว่า มีช่วงอายุ 41-60 ปี จำนวน 6 คน ร้อยละ 35.29 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 51-60 ปี จำนวน 5 คน ร้อยละ 29.41 ช่วงอายุ 61-70 ปี จำนวน 3 คน ร้อยละ 17.65 ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 2 คน ร้อยละ 11.76 และช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 1 คน ร้อยละ 5.88

ตารางที่ 5.20 การวิเคราะห์การศึกษาตามจำนวนและร้อยละ

การศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	41.18
ปริญญาตรี	8	47.06
ปริญญาโท	2	11.76
รวม	17	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.20 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์การศึกษาตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า มีการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 8 คน ร้อยละ 47.06 รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน ร้อยละ 41.18 ปริญญาโท จำนวน 2 คน ร้อยละ 11.76

ตารางที่ 5.21 การวิเคราะห์จำนวนสมาชิกในครัวเรือนตามจำนวนและร้อยละ

สมาชิกในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2-3 คน	7	41.18
4-5 คน	8	47.06
6 คนขึ้นไป	2	11.76
รวม	17	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.21 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์จำนวนสมาชิกในครัวเรือนตามจำนวนและร้อยละจะเห็นว่า มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4-5 คน จำนวน 8 คน ร้อยละ 47.06 รองลงมาคือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 2-3 คน ร้อยละ 41.18 และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 6 คนขึ้นไป จำนวน 2 คน ร้อยละ 11.76

ตารางที่ 5.22 การวิเคราะห์ชนิดของพืชในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (พืช)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลำไย	7	24.14
ข้าว	6	20.69
แตงกวา	2	6.90
กล้วย	2	6.90
เห็ด	1	3.45
เสาวรส	1	3.45
ฝรั่ง	1	3.45
ส้มโอ	1	3.45
ชา	1	3.45
กาแฟ	1	3.45
บัว	1	3.45
ส้มสายน้ำผึ้ง	1	3.45
ลิ้นจี่จักรพรรดิ	1	3.45
ผักไฮโดรโปนิกส์	1	3.45
หน่อไม้บงหวาน	1	3.45
มะนาว	1	3.45
รวม	29	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.22 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ชนิดของพืชในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า ชนิดของพืชในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบัน ได้แก่ ลำไย จำนวน 7 คน ร้อยละ 24.14 รองลงมาคือ ข้าวจำนวน 6 คน ร้อยละ 20.69 แตงกวาและกล้วย จำนวน 2 คน ร้อยละ 6.90 และเห็ด เสาวรส ฝรั่ง ส้มโอ ชา กาแฟ บัว ส้มสายน้ำผึ้ง ลิ้นจี่จักรพรรดิ ผักไฮโดรโปนิกส์ หน่อไม้บงหวาน และมะนาว จำนวน 1 คนเท่ากัน ร้อยละ 3.45

ตารางที่ 5.23 การวิเคราะห์ชนิดของสัตว์ในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (สัตว์)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลา	4	66.67
ผึ้ง	1	16.67
กบ	1	16.67
รวม	6	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.23 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ชนิดของสัตว์ในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า ชนิดของสัตว์ในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบัน ได้แก่ ปลา จำนวน 4 คน ร้อยละ 66.67 ผึ้งและกบ จำนวน 1 คนเท่ากัน ร้อยละ 16.67

ตารางที่ 5.24 การวิเคราะห์ชนิดของการแปรรูปในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (แปรรูป)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลาแดดเดียว	2	20.00
ลำไยอบแห้ง	2	20.00
ชาแห้งแต่งกลิ่นต่างๆ	1	10.00
เห็ดแปรรูป	1	10.00
ข้าวแต๋น	1	10.00
กล้วยสุกทอดกรอบ	1	10.00
แฮมหมูมะкруด	1	10.00
สับหมูมันผสมมะขาม	1	10.00
รวม	10	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.24 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ชนิดของการแปรรูปในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า ชนิดของการแปรรูปในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบัน ได้แก่ ปลาแดดเดียว และลำไยอบแห้ง จำนวน 2 คนเท่ากัน ร้อยละ 20.00 รองลงมาคือ

ชาแห้งแต่งกลิ่นต่างๆ เห็ดแปรรูป ข้าวแต่น ก๋วยเตี๋ยวทอดกรอบ แยมพุ่มะกรูด และสับหมูมันผสมมะขาม จำนวน 1 คนเท่ากัน ร้อยละ 10.00

ตารางที่ 5.25 การวิเคราะห์สินค้านำเข้าเกษตรด้านพืชที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (พืช)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลำไย	7	30.43
ข้าว	4	17.39
แตงกวา	3	13.04
เสาวรส	2	8.70
กล้วย	1	4.35
เห็ด	1	4.35
มะนาว	1	4.35
ชา	1	4.35
กาแฟ	1	4.35
บัว	1	4.35
ส้มสายน้ำผึ้ง	1	4.35
รวม	23	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.25 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์สินค้านำเข้าเกษตรด้านพืชที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า สินค้านำเข้าเกษตรด้านพืชที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่น่าสนใจ ได้แก่ ลำไย จำนวน 7 คน ร้อยละ 30.43 รองลงมาคือ ข้าว จำนวน 4 คน ร้อยละ 17.39 แตงกวา จำนวน 3 คน ร้อยละ 13.04 เสาวรส จำนวน 2 คน ร้อยละ 8.70 และกล้วย เห็ด มะนาว ชา กาแฟ บัว และส้มสายน้ำผึ้ง จำนวน 1 คนเท่ากัน ร้อยละ 4.35

ตารางที่ 5.26 การวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านสัตว์ที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (สัตว์)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลา	2	50.00
กบ	2	50.00
รวม	4	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.26 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านสัตว์ที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า สินค้าเกษตรที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่น่าสนใจ ได้แก่ ปลาและกบ จำนวน 2 คน ร้อยละ 50.00

ตารางที่ 5.27 การวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านการแปรรูปที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (แปรรูป)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลาแดดเดียว	2	20.00
น้ำพริกเผาเห็ดหอม	1	10.00
ซาหึ่งแต่งกลิ่นต่างๆ	1	10.00
บ๊วยชนิดต่างๆ	1	10.00
ข้าวแต๋น	1	10.00
ลำไยอบแห้ง	1	10.00
กล้วยสุกทอดกรอบ	1	10.00
น้ำเสาวรส	1	10.00
แยมเสาวรส	1	10.00
รวม	10	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.27 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านการแปรรูปที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า ปลาแดดเดียว จำนวน 2 คน ร้อยละ

20.00 รองลงมาคือ น้ำพริกเผาเห็ดหอม ซาแห้งแต่งกลิ่นต่างๆ บัวยชนิดต่างๆ ข้าวแต่น ลำไย
อบแห้ง กล้วยสุกทอดกรอบ น้ำเสาวรศ และแยมเสาวรศ จำนวน 1 คนเท่ากัน ร้อยละ 10.00

ตารางที่ 5.28 การวิเคราะห์ความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
สากลตามจำนวนและร้อยละ

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	15	88.24
ไม่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	2	11.76
รวม	17	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.28 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 17 คน พบว่า ผู้ที่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลจำนวน 15 คน ร้อยละ 88.24 และผู้ที่ไม่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลจำนวน 2 คน ร้อยละ 11.76

ตารางที่ 5.29 การวิเคราะห์เหตุผลในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล
ตามจำนวนและร้อยละ

เหตุผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล		
1) ไม่มีการใช้สารเคมีในการผลิต	4	36.36
2) ทำผลผลิตให้ปลอดภัย มีคุณภาพ และมีสุขภาพที่ดี	3	27.27
3) มีความสนใจในการอบรมเพิ่มองค์ความรู้ในด้านเกษตรอินทรีย์	2	18.18

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.29 การวิเคราะห์เหตุผลของความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐาน
เกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

เหตุผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล		
1) ยังคงต้องใช้สารเคมีบางส่วน	1	9.09
2) พื้นที่ทำการเกษตรอินทรีย์อยู่ปลายน้ำ และยังมีพื้นที่ทำ เกษตรที่ใช้สารกำจัดวัชพืชล้อมรอบ	1	9.09
รวม	11	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.29 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์เหตุผลของความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่าเหตุผลที่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลได้ คือ ไม่มีการใช้สารเคมีในการผลิต จำนวน 4 คน ร้อยละ 36.36 รองลงมา คือ ทำผลผลิตให้ปลอดภัย มีคุณภาพ และมีสุขภาพที่ดี จำนวน 3 คน ร้อยละ 27.27 และมีความสนใจในการอบรมเพิ่มองค์ความรู้ในด้านเกษตรอินทรีย์ จำนวน 2 คน ร้อยละ 18.18 ส่วนเหตุผลที่ไม่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลได้ คือ ยังคงต้องใช้สารเคมีบางส่วน และพื้นที่ทำการเกษตรอินทรีย์อยู่ปลายน้ำ และยังมีพื้นที่ทำเกษตรที่ใช้สารกำจัดวัชพืชล้อมรอบ จำนวน 1 คนเท่านั้น ร้อยละ 9.09

ตารางที่ 5.30 การวิเคราะห์การปฏิบัติตามระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของพื้นที่การเกษตร

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ผลการประเมิน
1) การรักษาหรือเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและกิจกรรมทางชีวภาพมีการใช้วัสดุปรับปรุงดิน ปุ๋ย หรือวัสดุจากพืชและสัตว์ที่ปลอดภัย	7.24	1.82	น้อยที่สุด
2) วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ตลอดจนสถานที่ปฏิบัติงานหลังการเก็บเกี่ยวถูกสุขลักษณะ ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนและพาหะนำโรค	7.12	1.80	น้อยที่สุด

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.30 การวิเคราะห์การปฏิบัติตามระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของพื้นที่การเกษตร
(ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ผลการประเมิน
3) มาตรการและการป้องกันการจัดศัตรูพืชที่ติดมากับเมล็ดพันธุ์ การจัดการ โรคพืช การกำจัดแมลง และวัชพืชที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย	7.06	1.82	น้อยที่สุด
4) การบรรจุหีบห่อผลิตผลพืช ไม่ปะปนกับผลิตผลพืชทั่วไป และภาชนะบรรจุหีบห่อสะอาด ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน	7.00	2.57	ปานกลาง
5) มาตรการและการปฏิบัติป้องกันการปนเปื้อนชัดเจนทั้งทางดิน น้ำ อากาศ และเครื่องมือทางการเกษตร	6.88	1.58	น้อยที่สุด
6) การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ในการเพาะปลูก เหมาะสม ไม่มี การตัดแปรพันธุกรรม หรือผ่านการฉายรังสี	6.71	3.06	ปานกลาง
7) การจัดทำแผนการผลิตและจดบันทึกการปฏิบัติงานภายในฟาร์ม มีข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการผลิต ทุกรอบการผลิตอย่างต่อเนื่อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน	6.47	2.65	ปานกลาง
8) การบันทึกหลักฐานหรือเอกสารที่สามารถตรวจได้ตลอดห่วงโซ่การผลิตและมีการจัดเก็บบันทึก เอกสารการผลิตไว้ตรวจสอบอย่างน้อย 1 รอบการรับรอง	6.35	2.57	ปานกลาง
9) การเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารเคมี โลหะหนัก แหล่งมลพิษทั้งทางดิน น้ำ และอากาศ ในพื้นที่ในการเพาะปลูก	6.12	2.93	ปานกลาง
10) การรับรองสินค้า เครื่องหมายรับรอง และการแสดงฉลากได้มาตรฐานถูกต้องชัดเจน	4.53	3.95	มาก
รวม	6.55	2.62	ปานกลาง

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.30 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์การปฏิบัติตามระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของพื้นที่การเกษตร จะเห็นว่า การรักษาหรือเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและกิจกรรมทางชีวภาพมีการใช้วัสดุปรับปรุงดิน ปุ๋ย หรือวัสดุจากพืชและสัตว์ที่ปลอดภัยเฉลี่ย 7.24 โดยมีค่า

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.82 รองลงมาคือ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ตลอดจนสถานที่ปฏิบัติงานหลังการเก็บเกี่ยวถูกสุขลักษณะ ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนและพาหะนำโรคเฉลี่ย 7.12 (S.D. = 1.80) มาตรการและการป้องกันการจัดศัตรูพืชที่ติดมากับเมล็ดพันธุ์ การจัดการโรคพืช การกำจัดแมลง และวัชพืชที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยเฉลี่ย 7.06 (S.D. = 1.82) การบรรจุหีบห่อผลิตภัณฑ์ ไม่ปะปนกับผลิตภัณฑ์ทั่วไป และภาชนะบรรจุหีบห่อสะอาด ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนเฉลี่ย 7.00 (S.D. = 2.57) มาตรการและการปฏิบัติป้องกันการปนเปื้อนชัดเจนทั้งทางดิน น้ำ อากาศ และเครื่องมือทางการเกษตรเฉลี่ย 6.88 (S.D. = 1.58) การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ในการเพาะปลูก เหมาะสม ไม่มีการคัดแปรพันธุ์กรรม หรือผ่านการฉายรังสีเฉลี่ย 6.71 (S.D. = 3.06) การจัดทำแผนการผลิตและจัดบันทึกการปฏิบัติงานภายในฟาร์ม มีข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการผลิต ทุกรอบการผลิตอย่างต่อเนื่อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบันเฉลี่ย 6.47 (S.D. = 2.65) การบันทึกหลักฐานหรือเอกสารที่สามารถตรวจได้ตลอดห่วงโซ่การผลิตและมีการจัดเก็บบันทึก เอกสารการผลิต ไว้ตรวจสอบอย่างน้อย 1 รอบการรับรองเฉลี่ย 6.35 (S.D. = 2.57) การเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารเคมี โลหะหนัก แห่ลงมลพิษ ทั้งทางดิน น้ำ และอากาศ ในพื้นที่ในการเพาะปลูกเฉลี่ย 6.12 (S.D. = 2.93) และการรับรองสินค้า เครื่องหมายรับรอง และการแสดงฉลาก ได้มาตรฐานถูกต้องชัดเจนเฉลี่ย 4.53 (S.D. = 3.95) โดยมีระดับความความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง

ตารางที่ 5.31 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1) เมล็ดพันธุ์พืชที่ใช้ในระบบเกษตรอินทรีย์สามารถลูกสารเคมีก่อนปลูกได้	17	100.00
2) เกษตรอินทรีย์ อนุญาตให้ใช้การฉายรังสีได้	16	94.12
3) ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์โดยบุคคลที่สาม ใช้หน่วยงานรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ภาคบังคับและภาคสมัครใจ	15	88.24
4) ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่ได้รับมาตรฐานรับรอง GAP ไม่ถือว่าเป็นสินค้าอินทรีย์	15	88.24
5) ระบบปรับเปลี่ยนสำหรับมาตรฐาน EU สำหรับพืชปีเดียวหรือพืชล้มลุก อย่างน้อย 3 ปี ก่อนการหว่านหรือปลูก	14	82.35

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.31 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐาน
เกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
6) การตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มี 2 ระบบ	13	76.47
7) เกษตรอินทรีย์ อนุญาตให้ใช้สารสังเคราะห์ได้	12	70.59
8) การปลูกพืชไร่ดินหรือไฮโดรโปนิกส์เป็นการผลิตผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นอินทรีย์	10	58.82
9) ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory guarantee system : PGS) ถือเป็นระบบการรับรองในระดับสากล	4	23.53
10) กลุ่มเกษตรกรที่เข้าสู่อุปกรณ์การรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (participatory guarantee system : PGS) จัดให้มีการอบรมเรื่องระบบควบคุมภายในมาตรฐานอินทรีย์ แก่เจ้าหน้าที่กลุ่มเฉพาะบุคคลที่มีตำแหน่งในการตรวจประเมิน ได้แก่ ผู้ตรวจประเมินภายใน และคณะกรรมการรับรองเท่านั้น	2	11.76

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.31 แสดงภาพรวมจำนวนและร้อยละผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล จะเห็นว่า เมล็ดพันธุ์พืชที่ใช้ในระบบเกษตรอินทรีย์สามารถปลูกสารเคมีก่อนปลูกได้ ตอบถูกจำนวน 17 คน ร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ เกษตรอินทรีย์ อนุญาตให้ใช้สารสังเคราะห์ได้ ตอบถูกจำนวน 16 คน ร้อยละ 94.12 ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์โดยบุคคลที่สาม ใช้หน่วยงานรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ภาคบังคับและภาคสมัครใจ และผลิตทางการเกษตรที่ได้รับมาตรฐานรับรอง GAP ไม่ถือว่าเป็นสินค้าอินทรีย์ ตอบถูกจำนวน 15 คน ร้อยละ 88.24 ระบบปรับเปลี่ยนสำหรับมาตรฐาน EU สำหรับพืชปีเดียวหรือพืชล้มลุก อย่างน้อย 3 ปี ก่อนการหว่านหรือปลูก ตอบถูกจำนวน 14 คน ร้อยละ 82.35 การตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มี 2 ระบบ ตอบถูกจำนวน 13 คน ร้อยละ 76.47 เกษตรอินทรีย์ อนุญาตให้ใช้สารสังเคราะห์ได้ ตอบถูกจำนวน 12 คน ร้อยละ 70.59 การปลูกพืชไร่ดินหรือไฮโดรโปนิกส์ถือเป็นการผลิตผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นอินทรีย์ ตอบถูกจำนวน 10 คน ร้อยละ 58.82 ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory guarantee system : PGS) ถือเป็นระบบการรับรองในระดับสากล ตอบถูกจำนวน 4 คน ร้อยละ 23.53 และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าสู่อุปกรณ์การรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (participatory

guarantee system : PGS) จัดให้มีการอบรมเรื่องระบบควบคุมภายในมาตรฐานอินทรีย์แก่ เจ้าหน้าที่กลุ่มเฉพาะบุคคลที่มีตำแหน่งในการตรวจประเมิน ได้แก่ ผู้ตรวจประเมินภายใน และคณะกรรมการรับรองเท่านั้น ตอบถูกจำนวน 2 คน ร้อยละ 11.76

2) แบบประเมินหลังการพัฒนา (กลุ่มเกษตรกร)

ตารางที่ 5.32 การวิเคราะห์ความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	17	94.12
ไม่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	1	5.88
รวม	17	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.32 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 17 คน พบว่า ผู้ที่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลจำนวน 17 คน ร้อยละ 94.12 และผู้ที่ไม่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลจำนวน 1 คน ร้อยละ 5.88

ตารางที่ 5.33 การวิเคราะห์เหตุผลของความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล		
1) สามารถดำเนินตามหลักเกณฑ์ และ ไม่มีการใช้สารเคมีในการผลิต	5	55.56
2) ผ่านการอบรมในการพัฒนาภาคการเกษตร และสามารถนำมีความรู้ไปปฏิบัติได้	3	33.33

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.33 การวิเคราะห์เหตุผลของความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐาน
เกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล		
1) ยังคงต้องใช้สารเคมีบางส่วน	1	11.11
รวม	9	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.33 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์เหตุผลของความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า เหตุผลที่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลได้ คือ สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์ และ ไม่มีการใช้สารเคมีในการผลิต จำนวน 5 คน ร้อยละ 55.56 รองลงมา คือ ผ่านการอบรมในการพัฒนาภาคการเกษตร และสามารถนำมีความรู้ไปปฏิบัติได้ จำนวน 3 คน ร้อยละ 33.33 ส่วน เหตุผลที่ไม่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลได้ คือ ยังคงต้องใช้สารเคมีบางส่วน จำนวน 1 คน ร้อยละ 11.11

ตารางที่ 5.34 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1) เมล็ดพันธุ์พืชที่ใช้ในระบบเกษตรอินทรีย์สามารถคลุกสารเคมีก่อนปลูกได้	17	100.00
2) การตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มี 2 ระบบ	17	100.00
3) เกษตรอินทรีย์ อนุญาตให้ใช้สารสังเคราะห์ได้	17	100.00
4) เกษตรอินทรีย์ อนุญาตให้ใช้การฉายรังสีได้	15	88.24
5) ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์โดยบุคคลที่สาม ใช้หน่วยงานรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ภาคบังคับและภาคสมัครใจ	14	82.35
6) ระบบปรับเปลี่ยนสำหรับมาตรฐาน EU สำหรับพืชปีเดียวหรือพืชล้มลุก อย่างน้อย 3 ปี ก่อนการหว่านหรือปลูก	11	64.71

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.34 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
7) ผลิตทางการเกษตรที่ได้รับมาตรฐานรับรอง GAP ไม่ถือว่าเป็นสินค้าอินทรีย์	11	64.71
8) การปลูกพืชไร่ดินหรือไฮโดรโปนิคส์เป็นการผลิตผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นอินทรีย์	11	64.71
9) กลุ่มเกษตรกรที่เข้าสู่อการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS) จัดให้มีการอบรมเรื่องระบบควบคุมภายในมาตรฐานอินทรีย์แก่เจ้าหน้าที่กลุ่มเฉพาะบุคคลที่มีตำแหน่งในการตรวจประเมิน ได้แก่ ผู้ตรวจประเมินภายใน และคณะกรรมการรับรองเท่านั้น	6	35.29
10) ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS) ถือเป็นระบบการรับรองในระดับสากล	4	23.53

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.34 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า เมล็ดพันธุ์พืชที่ใช้ในระบบเกษตรอินทรีย์สามารถคลุกสารเคมีก่อนปลูกได้ การตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มี 2 ระบบ และเกษตรอินทรีย์ อนุญาตให้ใช้สารสังเคราะห์ได้ ตอบถูกจำนวน 17 คนเท่านั้น ร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ เกษตรอินทรีย์ อนุญาตให้ใช้การฉายรังสีได้ ตอบถูกจำนวน 15 คน ร้อยละ 88.24 ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์โดยบุคคลที่สาม ใช้หน่วยงานรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ภาคบังคับและภาคสมัครใจ ตอบถูกจำนวน 14 คน ร้อยละ 82.35 ระบบปรับเปลี่ยนสำหรับมาตรฐาน EU สำหรับพืชปีเดียวหรือพืชล้มลุก อย่างน้อย 3 ปี ก่อนการหว่านหรือปลูก ผลิตทางการเกษตรที่ได้รับมาตรฐานรับรอง GAP ไม่ถือว่าเป็นสินค้าอินทรีย์ และการปลูกพืชไร่ดินหรือไฮโดรโปนิคส์เป็นการผลิตผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นอินทรีย์ ตอบถูกจำนวน 11 คน ร้อยละ 64.71 กลุ่มเกษตรกรที่เข้าสู่อการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS) จัดให้มีการอบรมเรื่องระบบควบคุมภายในมาตรฐานอินทรีย์แก่เจ้าหน้าที่กลุ่มเฉพาะบุคคลที่มีตำแหน่งในการตรวจประเมิน ได้แก่ ผู้ตรวจประเมินภายใน และคณะกรรมการ

รับรองเท่านั้น ตอบถูกจำนวน 6 คน ร้อยละ 35.29 และระบบการรับรองเกษตรกรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS) ถือเป็นระบบการรับรองในระดับสากล ตอบถูกจำนวน 4 คน ร้อยละ 23.53

5.3 การพัฒนาศักยภาพด้าน “ระบบการรับรองเกษตรกรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS)”

“ระบบการรับรองเกษตรกรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System: PGS)” มีการจัดทำแบบประเมินก่อนและหลังการพัฒนา ดังนี้

1) แบบประเมินก่อนการพัฒนา (กลุ่มเกษตรกร)

ตารางที่ 5.35 การวิเคราะห์เพศตามจำนวนและร้อยละ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	13	59.09
ชาย	9	40.91
รวม	22	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.35 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์เพศตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า มีเพศหญิง จำนวน 13 คน ร้อยละ 59.09 รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 9 คน ร้อยละ 40.91

ตารางที่ 5.36 การวิเคราะห์อายุตามจำนวนและร้อยละ

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30	1	4.55
31 - 40	1	4.55
41 - 50	5	22.73
51 - 60	10	45.45
61 - 70	4	18.18

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.36 การวิเคราะห์อายุตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
70 ปีขึ้นไป	1	4.55
รวม	22	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.36 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์อายุตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า มีช่วงอายุ 51 - 60 ปี จำนวน 10 คน ร้อยละ 45.45 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 5 คน ร้อยละ 22.73 ช่วงอายุ 61 - 70 ปี จำนวน 4 คน ร้อยละ 18.18 และช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี ช่วงอายุ 31 - 40 ปี และช่วงอายุ 70 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คนเท่ากัน ร้อยละ 4.55

ตารางที่ 5.37 การวิเคราะห์การศึกษาตามจำนวนและร้อยละ

ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	11	50.00
ปริญญาตรี	7	31.82
ปริญญาโท	4	18.18
รวม	22	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.37 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์การศึกษาตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 11 คน ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ ปริญญาตรี จำนวน 7 คน ร้อยละ 31.82 ปริญญาโท จำนวน 4 คน ร้อยละ 18.18

ตารางที่ 5.38 การวิเคราะห์จำนวนสมาชิกในครัวเรือนตามจำนวนและร้อยละ

สมาชิกในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2 - 3 คน	13	59.09
4 - 5 คน	6	27.27
6 คนขึ้นไป	3	13.64
รวม	22	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.38 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์จำนวนสมาชิกในครัวเรือนตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 2 - 3 คน จำนวน 13 คน ร้อยละ 59.09 รองลงมาคือ สมาชิกในครัวเรือน 4 - 5 คน จำนวน 6 คน ร้อยละ 27.27 และสมาชิกในครัวเรือน 6 คนขึ้นไป จำนวน 3 คน ร้อยละ 13.64

ตารางที่ 5.39 การวิเคราะห์ชนิดของพืชของการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (พืช)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลำไย	8	25.81
ข้าว	5	16.13
แตงกวา	3	9.68
กล้วย	3	9.68
แตงโม	2	6.45
มะพร้าว	1	3.23
กระเทียม	1	3.23
มะนาว	1	3.23
ต้นอ่อนทานตะวัน	1	3.23
เมล่อน	1	3.23
มะขามยักษ์ (เปรี้ยว)	1	3.23
ข้าวโพด	1	3.23

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.39 การวิเคราะห์ชนิดของพืชในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

ชนิด (พืช)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มะม่วง	1	3.23
เห็ด	1	3.23
เสาวรส	1	3.23
รวม	31	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.39 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ชนิดของพืชของการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า ชนิดของพืชในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบัน ได้แก่ ลำไยจำนวน 8 คน ร้อยละ 25.81 รองลงมาคือ ข้าว จำนวน 5 คน ร้อยละ 16.13 แดงกวา และกล้วย จำนวน 3 คน ร้อยละ 9.68 แดงโม จำนวน 2 คน ร้อยละ 6.45 และมะพร้าว กระเทียม มะนาว ต้นอ่อนทานตะวัน เมล่อน มะขามยักษ์ (เปรี้ยว) ข้าวโพด มะม่วง เห็ด และเสาวรส จำนวน 1 คน เท่ากัน ร้อยละ 3.23

ตารางที่ 5.40 การวิเคราะห์ชนิดของสัตว์ในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (สัตว์)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลา	3	37.50
ไก่	2	25.00
กบ	2	25.00
ห่าน	1	12.50
รวม	8	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.40 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ชนิดของสัตว์ในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า ชนิดของสัตว์ในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบัน

ได้แก่ ปลาจำนวน 3 คน รองลงมาคือ ไก่ และกบ จำนวน 2 คนเท่ากัน ร้อยละ 25.00 และห่าน จำนวน 1 คน ร้อยละ 12.50

ตารางที่ 5.41 การวิเคราะห์ชนิดของการแปรรูปในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวน และร้อยละ

ชนิด (แปรรูป)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กาแฟ	1	10.00
ปลา	1	10.00
ข้าวแต๋น	1	10.00
ลำไยอบแห้ง	1	10.00
กล้วย	1	10.00
สับขมิ้นผสมมะขาม	1	10.00
แฮมพุ่มะกรูด	1	10.00
เห็ด	1	10.00
อาหารเพื่อสัตว์	1	10.00
อาหารสำเร็จรูป	1	10.00
รวม	10	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.41 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ชนิดของการแปรรูปในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันตามจำนวนและร้อยละจะเห็นว่า ชนิดของการแปรรูปในการผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบันได้แก่ กาแฟ ปลา ข้าวแต๋น ลำไยอบแห้ง กล้วย สับขมิ้นผสมมะขาม แฮมพุ่มะกรูด เห็ด อาหารสัตว์ อาหารสำเร็จรูป จำนวน 1 คนเท่ากัน ร้อยละ 10.00

ตารางที่ 5.42 การวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านพืชที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (พืช)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลำไย	5	19.23
ข้าว	4	15.38
แตงกวา	3	11.54
แตงโม	2	7.69
เมล่อน	1	3.85
กุหลาบ	1	3.85
ต้นอ่อนทานตะวัน	1	3.85
กล้วยหอมทอง	1	3.85
ไม้ผล	1	3.85
มะขามยักษ์ (เปรี้ยว)	1	3.85
มะกรูด	1	3.85
มะขาม	1	3.85
ขมิ้น	1	3.85
เห็ด	1	3.85
เสาวรส	1	3.85
สมุนไพร	1	3.85
รวม	26	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.42 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านพืชที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า สินค้าเกษตรด้านพืชที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่น่าสนใจ ได้แก่ ลำไย จำนวน 5 คน ร้อยละ 19.23 รองลงมาคือ ข้าว จำนวน 4 คน ร้อยละ 15.38 แตงกวา จำนวน 3 คน ร้อยละ 11.54 แตงโม จำนวน 2 คน ร้อยละ 7.69 และ เมล่อน กุหลาบ ต้นอ่อนทานตะวัน กล้วยหอมทอง ไม้ผล มะขามยักษ์ (เปรี้ยว) มะกรูด มะขาม ขมิ้น เห็ด เสาวรส และสมุนไพร จำนวน 1 คนเท่ากัน ร้อยละ 3.85

ตารางที่ 5.43 การวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านสัตว์ที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (สัตว์)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลา	4	66.67
ไก่ไข่	1	16.67
กบ	1	16.67
รวม	6	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.43 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านสัตว์ที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า สินค้าเกษตรด้านสัตว์ที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่น่าสนใจ ได้แก่ ปลา จำนวน 4 คน ร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ ไก่ไข่ และกบ จำนวน 1 คน ร้อยละ 16.67

ตารางที่ 5.44 การวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านการแปรรูปที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ

ชนิด (แปรรูป)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กาแฟ	1	25.00
ข้าวแต๋น	1	25.00
สับขมิ้นผสมมะขาม	1	25.00
แฮมพุ่มะกรูด	1	25.00
รวม	4	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.44 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์สินค้าเกษตรด้านการแปรรูปที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า สินค้าเกษตรด้านการแปรรูปที่จะทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่น่าสนใจ ได้แก่ กาแฟ ข้าวแต๋น สับขมิ้นผสมมะขาม แฮมพุ่มะกรูด จำนวน 1 คนเท่ากัน ร้อยละ 25.00

ตารางที่ 5.45 การวิเคราะห์ความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	18	81.82
ไม่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	4	18.18
รวม	22	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.45 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 22 คน พบว่า ผู้ที่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล จำนวน 18 คน ร้อยละ 81.82 และผู้ที่ไม่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลจำนวน 4 คน ร้อยละ 18.18

ตารางที่ 5.46 การวิเคราะห์เหตุผลของความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล		
1) สามารถปฏิบัติในระบบอินทรีย์ได้	4	26.67
2) ได้รับการอบรมและนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ	3	20.00
3) ทำในระบบปิด ซึ่งไม่ต้องใช้สารเคมีในการกำจัดแมลงและศัตรูพืช	2	13.33
4) ต้องการพัฒนาสินค้าการเกษตร	1	6.67
5) การทำเกษตรอินทรีย์ทำให้ปลอดภัยต่อผู้ประกอบการและผู้บริโภค	1	6.67

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.46 การวิเคราะห์เหตุผลของความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐาน
เกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล		
1) ยังต้องพึ่งพาปุ๋ยเคมีในการปลูก	2	13.33
2) พื้นที่ทำการเกษตรโดยรอบ ยังมีการใช้เคมี	1	6.67
3) ต้นทุนสูงในการผลิตสูง	1	6.67
รวม	15	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.46 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ของความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า เหตุผลที่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลได้ คือ สามารถปฏิบัติในระบบอินทรีย์ได้ จำนวน 4 คน ร้อยละ 26.67 รองลงมาคือ ได้รับการอบรมและนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ จำนวน 3 คน ร้อยละ 20.00 ทำในระบบปิด ซึ่งไม่ต้องใช้สารเคมีในการกำจัดแมลงและศัตรูพืช จำนวน 2 คน ร้อยละ 13.33 และต้องการพัฒนาสินค้าการเกษตร และการทำเกษตรอินทรีย์ทำให้ปลอดภัยต่อผู้ประกอบการและผู้บริโภค จำนวน 1 คนเท่านั้น ร้อยละ 6.67 ส่วนเหตุผลที่ไม่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลได้ คือ ยังต้องพึ่งพาปุ๋ยเคมีในการปลูก จำนวน 2 คน ร้อยละ 13.33 รองลงมาคือ พื้นที่ทำการเกษตรโดยรอบ ยังมีการใช้เคมี และต้นทุนสูงในการผลิตสูง จำนวน 1 คนเท่านั้น ร้อยละ 6.67

ตารางที่ 5.47 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐาน
เกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. กลุ่มจะต้องมีการทำสัญญาหรือข้อตกลงที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	22	100.00
2. PGS เป็นเครื่องมือการตรวจรับรองที่IFOAM จัดทำขึ้นเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย	21	95.45
3. PGS เป็นเครื่องมือที่จะส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ได้รวมกลุ่มกันอย่างมั่นคง และยั่งยืน พร้อมทั้งให้การรับรองเกษตรอินทรีย์อย่างครอบคลุม	21	95.45
4. ระบบตรวจประเมินและรับรองความเป็นอินทรีย์โดยผู้มีส่วนร่วม มีกระบวนการผลิต เป็นไปตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	21	95.45
5. ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม เป็นการรับประกันคุณภาพผลผลิตอินทรีย์โดยชุมชน ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม วิถีชีวิต วัฒนธรรม และการเกษตรของท้องถิ่น	21	95.45
6. ตามหลักการและองค์ประกอบของระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม จะต้องมีการดำเนินงานในรูปแบบเครือข่าย	21	95.45
7. การจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานของเกษตรอินทรีย์ของกลุ่ม กำหนดวิธีการควบคุมตรวจสอบผู้ผลิตให้ปฏิบัติตามกฎที่กำหนด และกำหนดขั้นตอนกระบวนการให้การรับรองผลิต “เกษตรอินทรีย์” โดยการฝึกปฏิบัติการตรวจฟาร์มให้กับเกษตรกร เป็นลักษณะเฉพาะของระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม	21	95.45
8. ตลาดสินค้าในพื้นที่หรือชุมชนสามารถใช้ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ที่รับประกันคุณภาพผลผลิตอินทรีย์โดยชุมชนได้	21	95.45
9. การตลาดอินทรีย์ในยุคปัจจุบันสามารถให้ผู้ผลิตเข้าถึงการตรวจสอบแปลงและกระบวนการผลิตที่เป็นระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ได้	21	95.45

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.47 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐาน
เกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
10. คุณสมบัติของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม จะต้องมีการซื้อขายจากภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรท้องถิ่น เอกชน เป็นพี่เลี้ยง หรือเป็นผู้สนับสนุน หรือส่งเสริมการเรียนรู้ หรือจัดหาช่องทางตลาด	20	90.91
11. ระบบตลาดที่ “ชุมชนรับรอง” นี้เป็นการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์รูปแบบหนึ่ง ที่เป็นการรับรองเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม โดยองค์กรผู้ผลิตเอง (first party certification)	20	90.91
12. ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์สำหรับใช้ร่วมกันในกลุ่มเกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกเครือข่ายของมูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย โดยจะใช้ตราสัญลักษณ์ร่วมกัน	19	86.36
13. ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) เป็นระบบการรับประกันคุณภาพผลผลิตอินทรีย์โดยชุมชน	19	86.36
14. ผลการตรวจสอบแปลงและกระบวนการรับรองภายใน มี 3 ระดับ คือ ไม่รับรอง รับรองแบบไม่มีเงื่อนไข และรับรองแบบมีเงื่อนไข	17	77.27
15. คุณสมบัติของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม คือมีการรวมกลุ่มผู้ผลิตที่มีลักษณะการผลิตเกษตรอินทรีย์ที่คล้ายกันหรืออยู่หมู่บ้านเดียวกัน ตั้งแต่ 2 รายขึ้นไป	9	40.91
16. คุณสมบัติของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ในระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) มี 5 ข้อ โดยข้อแรกคือมีการรวมกลุ่มผู้ผลิตที่มีลักษณะการผลิตเกษตรอินทรีย์ที่คล้ายกันหรืออยู่หมู่บ้านเดียวกัน 10 รายขึ้นไป	9	40.91
17. ไม่มีตรารับรอง (Seals or Labels) ที่เป็นหลักฐานแสดงสถานะความเป็นเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มได้	8	36.36
18. การตรวจสอบแปลงและกระบวนการรับรองภายในจะทำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	6	27.27

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.47 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐาน
เกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
19. การรับรองเกษตรอินทรีย์โดยบุคคลที่ 3 เป็นระบบเดียวที่มีการรับรอง มาตรฐานเกษตร	6	27.27
20. หลักการและองค์ประกอบของระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม มี 6 ข้อ คือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การมีส่วนร่วม ความโปร่งใส ความไว้วางใจ ความสัมพันธ์แบบแนวราบ กระบวนการเรียนรู้	0	0.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.47 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า กลุ่มจะต้องมีการทำสัญญาหรือข้อตกลงที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตอบถูกต้องจำนวน 22 คน ร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ PGS เป็นเครื่องมือการตรวจรับรองที่ IFOAM จัดทำขึ้นเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย PGS เป็นเครื่องมือที่จะส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ได้รวมกลุ่มกันอย่างมั่นคง และยั่งยืน พร้อมกับให้การรับรองเกษตรอินทรีย์อย่างครอบคลุม ระบบตรวจประเมินและรับรองความเป็นอินทรีย์โดยผู้มีส่วนร่วม มีกระบวนการผลิตเป็นไปตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม เป็นการรับประกันคุณภาพผลผลิตอินทรีย์โดยชุมชน ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม วิถีชีวิต วัฒนธรรมและการเกษตรของท้องถิ่น ตามหลักการและองค์ประกอบของระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม จะต้องมีการดำเนินงานในรูปแบบเครือข่าย การจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานของเกษตรอินทรีย์ของกลุ่ม กำหนดวิธีการควบคุมตรวจสอบผู้ผลิตให้ปฏิบัติตามกฎที่กำหนด และกำหนดขั้นตอนกระบวนการให้การรับรองผลิต “เกษตรอินทรีย์” โดยการฝึกปฏิบัติการตรวจฟาร์มให้กับเกษตรกร เป็นลักษณะเฉพาะของระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม ตลาดสินค้าในพื้นที่หรือชุมชนสามารถใช้ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ที่รับประกันคุณภาพผลผลิตอินทรีย์โดยชุมชนได้ และการตลาดอินทรีย์ในยุคปัจจุบันสามารถให้ผู้ผลิตเข้าถึงการตรวจสอบแปลงและกระบวนการผลิตที่เป็นระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ได้ ตอบถูกต้องจำนวน 21 คน ร้อยละ 95.45 คุณสมบัติของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม จะต้องมีการศึกษาจากภาครัฐ สถาบันการศึกษาองค์กรท้องถิ่น เอกชน เป็นพี่เลี้ยงหรือเป็นผู้สนับสนุน หรือส่งเสริมการเรียนรู้ หรือจัดหาช่องทาง

ตลาด และระบบตลาดที่ “ชุมชนรับรอง” นี้เป็นการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์รูปแบบหนึ่ง ที่เป็นการรับรองเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกลุ่มโดยองค์กรผู้ผลิตเอง (first party certification) ตอบถูกจำนวน 20 คน ร้อยละ 90.91 ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์สำหรับใช้ร่วมกันในกลุ่มเกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกเครือข่ายของมูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย โดยจะใช้ตราสัญลักษณ์ร่วมกัน และระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) เป็นระบบการรับประกันคุณภาพผลผลิตอินทรีย์โดยชุมชน ตอบถูกจำนวน 19 คน ร้อยละ 86.36 ผลการตรวจสอบแปลงและกระบวนการรับรองภายใน มี 3 ระดับ คือ ไม่รับรอง รับรองแบบไม่มีเงื่อนไข และรับรองแบบมีเงื่อนไข ตอบถูกจำนวน 17 คน ร้อยละ 77.27 คุณสมบัติของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม คือมีการรวมกลุ่มผู้ผลิตที่มีลักษณะการผลิตเกษตรอินทรีย์ที่คล้ายกันหรืออยู่หมู่บ้านเดียวกัน ตั้งแต่ 2 รายขึ้นไป และคุณสมบัติของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ในระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) มี 5 ข้อ โดยข้อแรกคือมีการรวมกลุ่มผู้ผลิตที่มีลักษณะการผลิตเกษตรอินทรีย์ที่คล้ายกันหรืออยู่หมู่บ้านเดียวกัน 10 รายขึ้นไป ตอบถูกจำนวน 9 คน ร้อยละ 40.91 ไม่มีตรารับรอง (Seals or Labels) ที่เป็นหลักฐานแสดงสถานะความเป็นเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มได้ ตอบถูกจำนวน 8 คน ร้อยละ 36.36 การตรวจสอบแปลงและกระบวนการรับรองภายในจะทำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และการรับรองเกษตรอินทรีย์โดยบุคคลที่ 3 เป็นระบบเดียวที่มีการรับรองมาตรฐานเกษตร ตอบถูกจำนวน 6 คน ร้อยละ 27.27 และหลักการและองค์ประกอบของระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม มี 6 ข้อ คือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การมีส่วนร่วม ความโปร่งใส ความไว้วางใจ ความสัมพันธ์แบบแนวราบ กระบวนการเรียนรู้ ไม่มีผู้ที่ตอบถูก

2) แบบประเมินหลังการพัฒนา (กลุ่มเกษตรกร)

ตารางที่ 5.48 การวิเคราะห์ความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	19	86.36
ไม่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	3	13.64
รวม	22	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.48 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 22 คน พบว่า ผู้ที่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลจำนวน 19 คน ร้อยละ 86.36 และผู้ที่ไม่มีความสามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลจำนวน 3 คน ร้อยละ 13.64

ตารางที่ 5.49 การวิเคราะห์เหตุผลของความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

เหตุผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล		
1) ทำเกษตรอินทรีย์ปลอดภัยกับผู้ผลิตและกับผู้บริโภค	5	38.46
2) สามารถปฏิบัติในระบบอินทรีย์ได้	4	30.77
3) ผ่านการอบรมและนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจริง	3	23.08
4) ต้องการยกระดับสินค้าเกษตร	1	7.69
รวม	13	100.00

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.49 แสดงภาพรวมการวิเคราะห์ของความสามารถในการปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ จะเห็นว่า เหตุผลที่สามารถปรับปรุงระบบการผลิตสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลได้ คือ ทำเกษตรอินทรีย์ปลอดภัยกับผู้ผลิตและกับผู้บริโภค จำนวน 5 คน ร้อยละ 38.46 รองลงมาคือ สามารถปฏิบัติในระบบอินทรีย์ได้ จำนวน 4 คน ร้อยละ 30.77 ผ่านการอบรมและนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจริง จำนวน 3 คน ร้อยละ 23.08 และต้องการยกระดับสินค้าเกษตร จำนวน 1 คน ร้อยละ 7.69

ตารางที่ 5.50 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม เป็นการรับประกันคุณภาพผลผลิตอินทรีย์โดยชุมชน ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม วิถีชีวิต วัฒนธรรม และการเกษตรของท้องถิ่น	22	100.00
2. คุณสมบัติของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม จะต้องมีการฝึกอบรมจากภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรท้องถิ่น เอกชน เป็นพี่เลี้ยงหรือเป็นผู้สนับสนุน หรือส่งเสริมการเรียนรู้ หรือจัดหาช่องทางตลาด	22	100.00
3. การจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานของเกษตรอินทรีย์ของกลุ่ม กำหนดวิธีการควบคุมตรวจสอบผู้ผลิตให้ปฏิบัติตามกฎที่กำหนด และกำหนดขั้นตอนกระบวนการให้การรับรองผลผลิต “เกษตรอินทรีย์” โดยการฝึกปฏิบัติการตรวจฟาร์มให้กับเกษตรกร เป็นลักษณะเฉพาะของระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม	22	100.00
4. ระบบตลาดที่ “ชุมชนรับรอง” นี้เป็นการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์รูปแบบหนึ่ง ที่เป็นการรับรองเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม โดยองค์กรผู้ผลิตเอง (first party certification)	22	100.00
5. PGS เป็นเครื่องมือที่จะส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ได้รวมกลุ่มกันอย่างมั่นคง และยั่งยืน พร้อมกับให้การรับรองเกษตรอินทรีย์อย่างครอบคลุม	21	95.45
6. กลุ่มจะต้องมีการทำสัญญาหรือข้อตกลงที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	21	95.45
7. ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์สำหรับใช้ร่วมกันในกลุ่มเกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกเครือข่ายของมูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย โดยจะใช้ตราสัญลักษณ์ร่วมกัน	20	90.91
8. ตามหลักการและองค์ประกอบของระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม จะต้องมีการดำเนินงานในรูปแบบเครือข่าย	20	90.91

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.50 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
9. ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) เป็นระบบการรับประกันคุณภาพผลผลิตอินทรีย์โดยชุมชน	20	90.91
10. ตลาดสินค้าในพื้นที่หรือชุมชนสามารถใช้ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ที่รับประกันคุณภาพผลผลิตอินทรีย์โดยชุมชนได้	20	90.91
11. การตลาดอินทรีย์ในยุคปัจจุบันสามารถให้ผู้ผลิตเข้าถึงการตรวจสอบแปลงและกระบวนการผลิตที่เป็นระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ได้	20	90.91
12. ระบบตรวจประเมินและรับรองความเป็นอินทรีย์โดยผู้มีส่วนร่วม มีกระบวนการผลิต เป็นไปตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	19	86.36
13. ผลการตรวจสอบแปลงและกระบวนการรับรองภายใน มี 3 ระดับ คือ ไม่รับรอง รับรองแบบไม่มีเงื่อนไข และรับรองแบบมีเงื่อนไข	18	81.82
14. PGS เป็นเครื่องมือการตรวจรับรองที่ IFOAM จัดทำขึ้นเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย	14	63.64
15. คุณสมบัติของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ในระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) มี 5 ข้อ โดยข้อแรกคือมีการรวมกลุ่มผู้ผลิตที่มีลักษณะการผลิตเกษตรอินทรีย์ที่คล้ายกันหรืออยู่หมู่บ้านเดียวกัน 10 รายขึ้นไป	12	54.55
16. ไม่มีตรารับรอง (Seals or Labels) ที่เป็นหลักฐานแสดงสถานะความเป็นเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มได้	11	50.00
17. การรับรองเกษตรอินทรีย์โดยบุคคลที่ 3 เป็นระบบเดียวที่มีการรับรองมาตรฐานเกษตร	9	40.91
18. การตรวจสอบแปลงและกระบวนการรับรองภายในจะทำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	8	36.36

ที่มา: จากการวิจัย

ตารางที่ 5.50 การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละ (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
19. คุณสมบัติของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม คือมีการรวมกลุ่มผู้ผลิตที่มีลักษณะการผลิตเกษตรอินทรีย์ที่คล้ายกันหรืออยู่หมู่บ้านเดียวกัน ตั้งแต่ 2 รายขึ้นไป	6	27.27
20. หลักการและองค์ประกอบของระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม มี 6 ข้อ คือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การมีส่วนร่วม ความโปร่งใส ความไว้วางใจ ความสัมพันธ์แบบแนบแน่น กระบวนการเรียนรู้	3	13.64

ที่มา: จากการวิจัย

จากตารางที่ 5.50 แสดงภาพรวม การวิเคราะห์ผู้ที่ตอบถูกต้องเรื่องความรู้ความเข้าใจในการตลาดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลตามจำนวนและร้อยละจะเห็นว่า ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม เป็นการรับประกันคุณภาพผลผลิตอินทรีย์โดยชุมชน ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม วิถีชีวิต วัฒนธรรมและการเกษตรของท้องถิ่น คุณสมบัติของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม จะต้องมีการถ่ายทอดจากภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรท้องถิ่น เอกชน เป็นพี่เลี้ยงหรือเป็นผู้สนับสนุน หรือส่งเสริมการเรียนรู้ หรือจัดหาช่องทางตลาด การจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานของเกษตรอินทรีย์ของกลุ่ม กำหนดวิธีการควบคุมตรวจสอบผู้ผลิตให้ปฏิบัติตามกฎที่กำหนด และกำหนดขั้นตอนกระบวนการให้การรับรองผลิต “เกษตรอินทรีย์” โดยการฝึกปฏิบัติการตรวจฟาร์มให้กับเกษตรกร เป็นลักษณะเฉพาะของระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม และระบบตลาดที่ “ชุมชนรับรอง” นี้เป็นการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์รูปแบบหนึ่ง ที่เป็นการรับรองเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกลุ่มโดยองค์กรผู้ผลิตเอง (first party certification) ตอบถูกจำนวน 22 คน ร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ PGS เป็นเครื่องมือที่จะส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ได้รวมกลุ่มกันอย่างมั่นคง และยั่งยืน พร้อมกับให้การรับรองเกษตรอินทรีย์อย่างครอบคลุม และกลุ่มจะต้องมีการทำสัญญาหรือข้อตกลงที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ตอบถูกจำนวน 21 คน ร้อยละ 95.45 ระบบการรับรองเกษตรอินทรีย์สำหรับใช้ร่วมกันในกลุ่มเกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกเครือข่ายของมูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย โดยจะใช้ตราสัญลักษณ์ร่วมกัน ตามหลักการและองค์ประกอบของระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม จะต้องมีการดำเนินงานในรูปแบบเครือข่าย ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) เป็นระบบการ

รับประกันคุณภาพผลผลิตอินทรีย์โดยชุมชน ตลาดสินค้าในพื้นที่หรือชุมชนสามารถใช้ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ที่รับประกันคุณภาพผลผลิตอินทรีย์โดยชุมชนได้ และการตลาดอินทรีย์ในยุคนี้อาจสามารถให้ผู้ผลิตเข้าถึงการตรวจสอบแปลงและกระบวนการผลิตที่เป็นระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ได้ ตอบถูกจำนวน 20 คน ร้อยละ 90.91 ระบบตรวจประเมินและรับรองความเป็นอินทรีย์โดยผู้มีส่วนร่วม มีกระบวนการผลิต เป็นไปตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตอบถูกจำนวน 19 คน ร้อยละ 86.36 ผลการตรวจสอบแปลงและกระบวนการรับรองภายใน มี 3 ระดับ คือ ไม่รับรอง รับรองแบบไม่มีเงื่อนไข และรับรองแบบมีเงื่อนไข ตอบถูกจำนวน 18 คน ร้อยละ 81.82 PGS เป็นเครื่องมือการตรวจรับรองที่IFOAM จัดทำขึ้นเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ตอบถูกจำนวน 14 คน ร้อยละ 63.64 คุณสมบัติของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ในระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) มี 5 ข้อ โดยข้อแรกคือมีการรวมกลุ่มผู้ผลิตที่มีลักษณะการผลิตเกษตรอินทรีย์ที่คล้ายกันหรืออยู่หมู่บ้านเดียวกัน 10 รายขึ้นไป ตอบถูกจำนวน 12 คน ร้อยละ 54.55 ไม่มีตรารับรอง (Seals or Labels) ที่เป็นหลักฐานแสดงสถานะความเป็นเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มได้ ตอบถูกจำนวน 11 คน ร้อยละ 50.00 การรับรองเกษตรอินทรีย์โดยบุคคลที่ 3 เป็นระบบเดียวที่มีการรับรองมาตรฐานเกษตร ตอบถูกจำนวน 9 คน ร้อยละ 40.91 การตรวจสอบแปลงและกระบวนการรับรองภายในจะทำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ตอบถูกจำนวน 8 คน ร้อยละ 36.36 คุณสมบัติของกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม คือมีการรวมกลุ่มผู้ผลิตที่มีลักษณะการผลิตเกษตรอินทรีย์ที่คล้ายกันหรืออยู่หมู่บ้านเดียวกัน ตั้งแต่ 2 รายขึ้นไป ตอบถูกจำนวน 6 คน ร้อยละ 27.27 และหลักการและองค์ประกอบของระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม มี 6 ข้อ คือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การมีส่วนร่วม ความโปร่งใส ความไว้วางใจ ความสัมพันธ์แบบแนวราบ กระบวนการเรียนรู้ ตอบถูกจำนวน 3 คน ร้อยละ 13.64